

fd.nl

Banken in eurozone wereldwijd zwakst gekapitaliseerd

Wouter Keuning

Van alle systeembanken wereldwijd behoren die in de eurozone tot de zwakst gekapitaliseerde als gekeken wordt naar de zogeheten leverage ratio. China en de Verenigde Staten lopen juist voorop.

Dat blijkt uit onderzoek van Dirk Schoenmaker, dat dinsdag wordt gepubliceerd. Schoenmaker is als professor Banking en Finance verbonden aan de Rotterdam School of Management en de Europese denktank Bruegel. Schoenmakers onderzoek is een langer lopend project dat toevallig bijna samenvalt met [een pleidooi van minister Jeroen Dijsselbloem](#) van Financiën in het FD om de eisen op te schroeven.

In het onderzoek vergelijkt Schoenmaker de leverage ratio van 33 systeembanken wereldwijd. Deze drukt het eigen vermogen uit als percentage van het balanstotaal en let dus niet op de risico's die een bank loopt bij kredietverlening. Hoewel in de wereldwijde Basel 3-regels een minimumeis van 3% geldt, zitten de meeste banken buiten de eurozone er ver boven.

China koploper

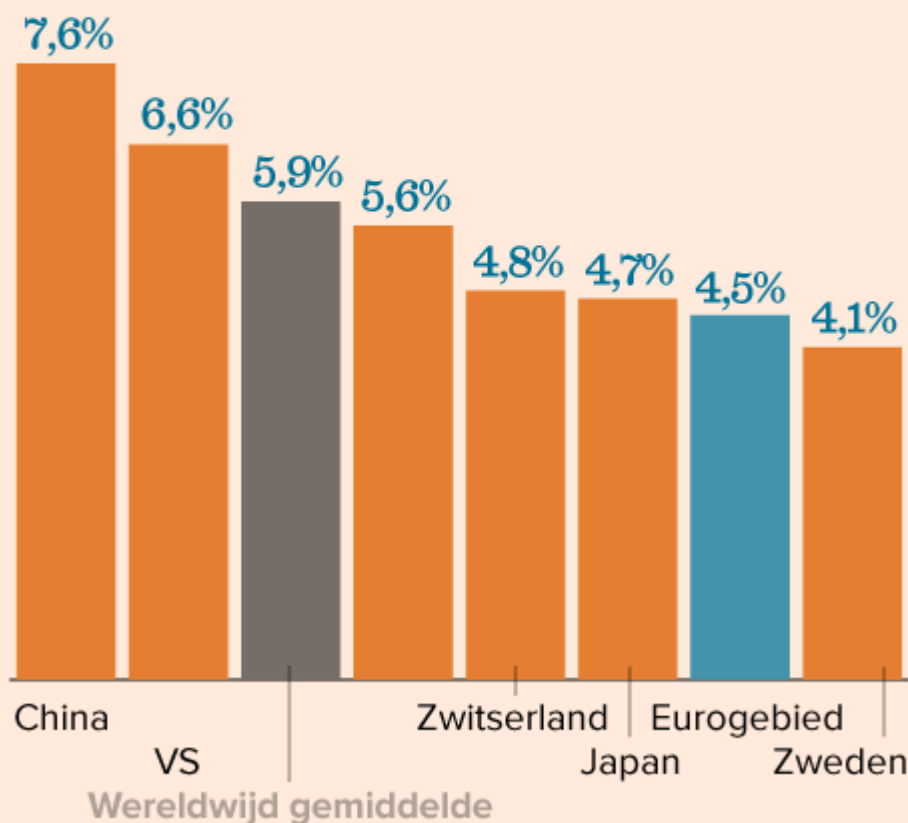
Ligt de gemiddelde ongewogen kapitaalratio van tien Europese systeembanken - waaronder ING als enige Nederlandse instelling - op 4,5%, de vier in het onderzoek opgenomen Chinese systeembanken komen uit op een gemiddelde van 7,6%. Het gemiddelde van de onderzochte Amerikaanse grootbanken ligt op 6,6%. Volgens Europese banken komt dat doordat banken hier minder risicovolle leningen hebben, omdat ze vol zitten met brave hypotheekleningen. Maar volgens Schoenmaker zijn de risicoprofielen veelal vergelijkbaar.

Als de kapitalisatie van banken nu wordt afgezet tegen de niveaus van 2007, het jaar waarin de wereldwijde kredietcrisis uitbrak, valt op dat Zwitserland, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten de grootste sprongen vooruit hebben gemaakt. In Zwitserland liep de gemiddelde leverage ratio op van 1,7% in 2007 naar 4,8% nu. Het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten lieten een toename zien van respectievelijk 2,9 procentpunt en 2,7 procentpunt.

Kapitalisatie van systeembanken

Europese banken lopen achter bij sectorgenoten in rest van de wereld.

De leverage-ratio's (eigen vermogen als % van balanstotaal) van systeembanken wereldwijd

© FD | Bron: RSM, Bruegel

Verhoging eisen

Naar aanleiding van zijn onderzoeksresultaten pleit Schoenmaker net als Dijsselbloem voor een verhoging van de kapitaaleis in de eurozone van 3% (4% in Nederland) naar 5,5% tot 6%. Maar anders dan de minister benadrukt Schoenmaker dat een 'alleingang' van Nederland geen zin heeft. 'Zo'n maatregel heeft in het kader van een gelijk speelveld alleen nut als je het in heel Europa doorvoert.'

Commissie dicht op de banken

Goede redenen voor de waargenomen verschillen zijn er volgens Schoenmaker niet. 'Het voornaamste argument tegen verhoging is altijd dat de kredietverlening in het gedrang komt. In de landen buiten Europa heeft sterkere kapitalisatie echter geen invloed gehad op de kredietverlening.'

Hoewel hij de oorzaken voor het achterblijven van de eurozone niet heeft onderzocht,

heeft de econoom daar wel ideeën over. 'Laat ik me diplomatiek uitdrukken', zegt hij. 'Ik denk dat het te maken heeft met het feit dat de Europese commissie erg dicht tegen de banken aan zit.'

Oninbare leningen

De door Schoenmaker gewenste herkapitalisatie zou volgens hem een grote bijdrage leveren aan de oplossing van het probleem dat de sector heeft met oninbare leningen. 'In de praktijk zie je dat banken die sterk gekapitaliseerd zijn, hun oninbare leningen makkelijker verkopen. Zij kunnen weer vooruit kijken in plaats van naar het verleden.'

Dat zwakke banken moeilijk aan nieuw kapitaal zouden kunnen komen, weerspreekt Schoenmaker. 'Kijk naar de claimemissies bij UniCredit en Deutsche Bank.'

Banken in de eurozone die er wat beter voor staan, kunnen volgens Schoenmaker eenvoudig minder winst aan hun aandeelhouders uitkeren om de kapitaalratio's te verhogen. 'In academische kringen is men verbaasd dat veel banken nu alweer zoveel dividend uitkeren.'

--	--	--	--	--	--